

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

Αθήνα, 15.11.2024

Αριθμός απόφασης: 3039

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ

ΤΜΗΜΑ : Α4 Επανεξέτασης

Ταχ. Δ/ση : Φιλαδελφείας 8 & Σάμου

Ταχ. Κώδικας : 10440 - Αθήνα

Τηλέφωνο : 2131312348

E-mail : ded.ath@aade.gr

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α. Του άρθρου 72 του Ν. 5104/2024 «Κώδικας Φορολογικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις.»(ΦΕΚ Α' 58)

β. Του άρθρου 10 της Δ. ΟΡΓ. Α 1125859 ΕΞ 2020/23.10.2020 Απόφασης του Διοικητή της ΑΑΔΕ (ΦΕΚ Β' 4738/26.10.2020) με θέμα «Οργανισμός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ)».

γ. Της ΠΟΛ 1064/12.04.2017 Απόφασης του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων.

δ. Την με αριθμό Α.1165/22.11.2022 απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) με θέμα «Υποβολή ενδικοφανών προσφυγών και αιτημάτων αναστολής του άρθρου 63 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν.4987/2022), αποκλειστικά ψηφιακά μέσω διαδικτύου από το δικτυακό τόπο της Α.Α.Δ.Ε.» (ΦΕΚ Β' 6009)».

2. Την ΠΟΛ 1069/04-03-2014 Εγκύκλιο της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών.

3. Την Δ.Ε.Δ. 1126366 ΕΞ 2016/30.08.2016 (ΦΕΚ Β' 2759/1.9.2016) Απόφαση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών «Παροχή εξουσιοδότησης υπογραφής».

4. Την από **4.7.2024** και με αριθμό πρωτοκόλλου ενδικοφανή προσφυγή τουΑΦΜ....., κατοίκουκατά της υπ' αριθμ.....πράξης διορθωτικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος φορολογικού έτους 2015 του Προϊσταμένου του ΚΕΦΟΜΕΠ και τα προσκομιζόμενα με αυτήν σχετικά έγγραφα.

5. Την ως άνω προσβαλλόμενη πράξη του Προϊσταμένου του ΚΕΦΟΜΕΠ, της οποίας ζητείται η ακύρωση, άλλως η τροποποίηση, καθώς και την οικεία έκθεση ελέγχου του ιδίου Προϊσταμένου.

6. Τις απόψεις του Προϊσταμένου της ως άνω φορολογικής αρχής.

7. Την εισήγηση του ορισθέντος υπαλλήλου του Τμήματος Α4, όπως αποτυπώνεται στο σχέδιο της απόφασης.

Επί της από **4.7.2024** και με αριθμό πρωτοκόλλου ενδικοφανούς προσφυγής του....., ΑΦΜη οποία κατατέθηκε εμπρόθεσμα, και μετά τη μελέτη και την αξιολόγηση όλων των υφιστάμενων στο σχετικό φάκελο εγγράφων και των προβαλλόμενων λόγων της ενδικοφανούς προσφυγής, επαγόμαστε τα ακόλουθα:

Με την υπ' αριθμ.....πράξη διορθωτικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος φορολογικού έτους 2015 του Προϊσταμένου του ΚΕΦΟΜΕΠ προσδιορίστηκε διαφορά φόρου ύψους 875.903,24 € πλέον προστίμου του άρθρου 58 του ν.4987/2022 (ήδη άρθρο 54 του ν. 5104/2013) ύψους 437.951,62 €.

Η προσβαλλόμενη πράξη εδράζεται επί της από 30.5.2024 οικείας έκθεσης ελέγχου φόρου εισοδήματος του ΚΕΦΟΜΕΠ, που συντάχθηκε βάσει της υπ' αριθ.Εντολής Ελέγχου εισοδήματος φορολογικών ετών 2014 και 2015, συνεπεία της από 2.2.2024 Πορισματικής Έκθεσης του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Ερευνών Οικονομικού Εγκλήματος (αριθ. Πρωτ.διαβιβαστικό ΚΕΦΟΜΕΠ), σύμφωνα με την οποία στο φορολογικό έτος 2015 ο προσφεύγων προέβη σε αγορές αμοιβαίων κεφαλαίων συνολικού ύψους 4.900.000,00 € για τις οποίες, βάσει των δηλώσεών του, δεν διέθετε επαρκή κεφάλαια.

Σύμφωνα με την υπό κρίση έκθεση ελέγχου του ΚΕΦΟΜΕΠ, οι ως άνω αγορές συνολικού ποσού 4.900.000,00 €, που δεν είχαν καταχωριστεί στην δήλωση φόρου εισοδήματος του οικείου έτους (κωδ. 743) αποτελούν τεκμήριο βάσει των διατάξεων της περ. β' της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4172/2013. Δεδομένου ότι οι συνολικές τεκμαρτές δαπάνες ύψους 4.911.310,25 € (δαπάνες αρ. 31 ΚΦΕ ποσού 4.900.000,00 € και αντικειμενικές δαπάνες αρ. 31 ΚΦΕ ποσού 11.310,25 €) υπερέβαιναν τα δηλωθέντα εισοδήματα ύψους 32.345,39 €, και λαμβάνοντας υπόψη το προσδιορισθέν από τον έλεγχο διαθέσιμο προς ανάλωση κεφάλαιο προηγούμενων ετών ύψους 2.790.023,32 €, προέκυψε βάσει ελέγχου προστιθέμενη διαφορά δαπανών ύψους 2.118.715,02 €.

Με την υπό κρίση ενδικοφανή προσφυγή ζητείται η ακύρωση άλλως η τροποποίηση της ως άνω πράξης του Προϊσταμένου του ΚΕΦΟΜΕΠ, προβάλλοντας τους παρακάτω λόγους:

1. Παραγραφή.

2. Εσφαλμένη ερμηνεία και πλημμελής εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 30, 32 και 34 του ΚΦΕ, καθώς η υπό κρίση αγορά επί της ουσίας αφορά μετατροπή προθεσμιακών καταθέσεων σε αμοιβαία κεφάλαια, ήτοι δεν αποτελεί πρωτογενή ενέργεια αλλά επανεπένδυση υφιστάμενων κεφαλαίων δηλ. απλώς μεταβολή της σύνθεσης της περιουσίας του προσφεύγοντος, επικαλούμενος προς τούτο την ΠΟΛ 1228/2014. Σε κάθε περίπτωση το φερόμενο ως τεκμήριο απόκτησης περιουσιακών στοιχείων καλύπτεται από τα χρήματα που προήλθαν από τη ρευστοποίηση των προθεσμιακών καταθέσεων. Άλλως, το τεκμήριο καλύπτεται από τα τραπεζικά διαθέσιμα κατά την έναρξη της ελεγχόμενης περιόδου, την 31.12.2013 (ήτοι σε χρόνο που είχε παραγραφεί το δικαίωμα του Δημοσίου προς επιβολή φόρου) επικαλούμενος προς τούτο την ΠΟΛ 1033/2013.

3. Παράνομος καταλογισμός προστιθέμενης διαφοράς δαπανών καθώς αυτή καλύπτεται από μη αναλωθέν κεφάλαιο προηγούμενων ετών και σε κάθε περίπτωση από ρευστοποιήσεις επενδυτικών προϊόντων κατά το κρινόμενο φορολογικό έτος 2015. Περαιτέρω ως προς την κάλυψη του υπό κρίση τεκμηρίου αγοράς αμοιβαίων κεφαλαίων από κεφάλαιο προηγούμενων ετών επικαλείται την από 20.6.2024 έκθεση πραγματογνωμοσύνης του

Επειδή, στο άρθρο 77 του ν. 5104/2024 (άρθρο 65 ν. 4987/2022) ορίζεται ότι: «Σε περίπτωση αμφισβήτησης πράξης προσδιορισμού φόρου στα πλαίσια ενδικοφανούς προσφυγής, ο

φορολογούμενος ή οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο που προβαίνει στην εν λόγω αμφισβήτηση φέρει το βάρος της απόδειξης της πλημμέλειας της πράξης προσδιορισμού του φόρου.»

Επειδή, σύμφωνα με την παρ.1 του άρθρου 23 του ΚΦΔ ορίζεται ότι: «1. Η Φορολογική Διοίκηση έχει την εξουσία να επαληθεύει, να ελέγχει και να διασταυρώνει την εκπλήρωση των φορολογικών υποχρεώσεων εκ μέρους του φορολογούμενου, την ακρίβεια των φορολογικών δηλώσεων που υποβάλλονται σε αυτήν και να επιβεβαιώνει τον υπο λογισμό και την καταβολή του οφειλόμενου φόρου, διενεργώντας έλεγχο σε έγγραφα, λογιστικά αρχεία (βιβλία και στοιχεία) και στοιχεία γνωστοποιήσεων και παρόμοιες πληροφορίες, θέτοντας ερωτήσεις στον φορολογούμενο και σε τρίτα πρόσωπα, ερευνώντας εγκαταστάσεις και μέσα μεταφοράς που χρησιμοποιούνται για τη διενέργεια επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, σύμφωνα με τις διαδικασίες και χρησιμοποιώντας μεθόδους που προβλέπονται στον Κώδικα. ...»

Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 36 παρ. 6 του 5104/2013: «Η Φορολογική Διοίκηση δύναται να προβεί, μετά από έλεγχο, σε έκδοση πράξης διόρθωσης οποιουδήποτε προηγούμενου άμεσου, διοικητικού, εκτιμώμενου ή ενδιάμεσου προσδιορισμού φόρου, εφόσον από τον έλεγχο διαπιστωθεί αιτιολογημένα ότι ο προηγούμενος προσδιορισμός φόρου ήταν ανακριβής ή εσφαλμένος (διορθωτικός προσδιορισμός φόρου). ...»

Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 36 του ν. 4174/2013: «1. Η Φορολογική Διοίκηση μπορεί να προβεί σε έκδοση πράξης διοικητικού, εκτιμώμενου ή διορθωτικού προσδιορισμού φόρου εντός πέντε (5) ετών από τη λήξη του έτους εντός του οποίου λήγει η προθεσμία υποβολής δήλωσης. ...

Επειδή, με τις διατάξεις του άρθρου 36 παρ.3α του ν. 4174/2013 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 32 παρ.2 Ν.4646/2019, ορίζονται τα εξής: «Εξαιρετικά, πράξη διοικητικού, εκτιμώμενου ή διορθωτικού προσδιορισμού φόρου μπορεί να εκδοθεί εντός δέκα (10) ετών από τη λήξη του έτους εντός του οποίου λήγει η προθεσμία για την υποβολή της δήλωσης ή της τελευταίας δήλωσης σε περίπτωση που προβλέπεται η υποβολή περισσότερων δηλώσεων: (α) σε περίπτωση που ο φορολογούμενος δεν έχει υποβάλει δήλωση εντός της περιόδου που αναφέρεται στην παράγραφο 1, (β) σε περίπτωση που μετά την πενταετία περιέλθουν σε γνώση οποιασδήποτε Υπηρεσίας της Φορολογικής Διοίκησης νέα στοιχεία ή πληροφορίες που δεν θα μπορούσαν να είναι σε γνώση αυτής εντός της πενταετίας και προκύπτει ότι η φορολογική οφειλή υπερβαίνει αυτήν που είχε προσδιορισθεί βάσει προηγούμενου άμεσου, διοικητικού, εκτιμώμενου ή διορθωτικού προσδιορισμού φόρου και μόνο για το ζήτημα στο οποίο αφορούν.

Σύμφωνα με την περίπτωση α΄ της παρ.27 του άρθρου 66 του Ν.4646/2019 (ΦΕΚ Α΄ 201/12-12-2019) οι διατάξεις της παραγράφου 3α του άρθρου 36 του Ν. 4174/2013 , όπως αντικαταστάθηκε με την παρ.2 του άρθρου 32 του Ν.4646/2019 (ΦΕΚ Α΄ 201/12-12-2019) καταλαμβάνει φορολογικά έτη, περιόδους, υποθέσεις από 1.1.2018 και μετά. Ειδικά για τις χρήσεις 2012 και 2013 και τα φορολογικά έτη 2014, 2015, 2016 και 2017, πράξη διοικητικού, εκτιμώμενου ή διορθωτικού προσδιορισμού φόρου για περιπτώσεις φοροδιαφυγής, μπορεί να εκδοθεί εντός δέκα (10) ετών από τη λήξη του έτους εντός του οποίου λήγει η προθεσμία υποβολής δήλωσης.».

Επειδή, με τις διατάξεις της παρ. 1, 3 και 5 του αρθ.66 του ν. 4174/2013 ‘Εγκλήματα φοροδιαφυγής’ ορίζεται ότι:

«1. Έγκλημα φοροδιαφυγής διαπράττει όποιος με πρόθεση:

3. Όποιος διαπράττει έγκλημα φοροδιαφυγής από τα αναφερόμενα στην παρ. 1 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών ή χρηματική ποινή σύμφωνα με το άρθρο 57 του Π.Κ.:

α) αν ο φόρος που αναλογεί στα φορολογητέα εισοδήματα ή στα περιουσιακά στοιχεία που έχουν αποκρυβεί υπερβαίνει ανά φορολογικό ή διαχειριστικό έτος τις εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ ανά είδος φόρου, ή

β) αν το προς απόδοση ποσό του κύριου φόρου, τέλους ή εισφοράς που δεν αποδόθηκε ή αποδόθηκε ανακριβώς ή επεστράφη ή συμψηφίστηκε ή εξέπεσε ή διακρατείται υπερβαίνει ανά φορολογικό ή διαχειριστικό έτος:

αα) τις πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ, εφόσον αφορά Φ.Π.Α. ή

ββ) τις εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ ανά είδος φόρου, τέλους ή εισφοράς σε κάθε άλλη περίπτωση. ...»

Επειδή, σύμφωνα με την Ε. 2057/2023 Εγκύκλιο του Διοικητή της ΑΑΔΕ, με θέμα 'Παροχή διευκρινίσεων σχετικά με τις προθεσμίες παραγραφής του δικαιώματος της Φορολογικής Διοίκησης για την έκδοση και κοινοποίηση πράξεων προσδιορισμού φόρων και επιβολής προστίμων':

«Με αφορμή ερωτήματα που τίθενται στην Υπηρεσία μας σχετικά με το ως άνω θέμα, σας γνωρίζουμε τα εξής:

....3. Επιπλέον, με τις διατάξεις του β' εδαφίου της περ. α' της παρ. 27 του άρθρου 66 του ν. 4646/2019 ορίζεται ότι: «**ειδικά για τις χρήσεις 2012 και 2013 και τα φορολογικά έτη 2014, 2015, 2016 και 2017, πράξη διοικητικού, εκτιμώμενου ή διορθωτικού προσδιορισμού φόρου για περιπτώσεις φοροδιαφυγής, μπορεί να εκδοθεί εντός δέκα (10) ετών από τη λήξη του έτους εντός του οποίου λήγει η προθεσμία υποβολής δήλωσης**».

4. Για την εφαρμογή των ως άνω διατάξεων επισημαίνονται τα εξής:

4.1. Για τις χρήσεις 2012 και 2013 και τα φορολογικά έτη 2014-2017, πράξεις προσδιορισμού φόρου μπορούν να εκδοθούν εντός δέκα (10) ετών από τη λήξη του έτους εντός του οποίου λήγει η προθεσμία υποβολής δήλωσης, για περιπτώσεις φοροδιαφυγής, κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 66 του ΚΦΔ. Συνεπώς, για πληροφορίες που περιέρχονται σε γνώση οποιασδήποτε Υπηρεσίας της Φορολογικής Διοίκησης και αφορούν σε φοροδιαφυγή, πράξεις προσδιορισμού φόρου εκδίδονται μόνο εφόσον πρόκειται για ποσά φόρων που υπερβαίνουν τα τιθέμενα στην παρ. 3 του άρθρου 66 όρια.

Στην περίπτωση που οι πληροφορίες περί φοροδιαφυγής περιέλθουν σε γνώση οποιασδήποτε υπηρεσίας της Φορολογικής Διοίκησης μετά την οριζόμενη στην παρ. 1 του άρθρου 36 του ΚΦΔ περίοδο (πενταετία), οι πράξεις προσδιορισμού φόρου και επιβολής προστίμου εκδίδονται αποκλειστικά για τη φορολογητέα ύλη που προκύπτει από τις πληροφορίες αυτές και για το έτος στο οποίο αφορούν. ...»

Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 30 του ν. 4172/2013 'Εναλλακτικός τρόπος υπολογισμού της ελάχιστης φορολογίας':

«1. Ο φορολογούμενος που υπόκειται σε φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων υποβάλλεται σε εναλλακτική ελάχιστη φορολογία όταν το τεκμαρτό εισόδημα του είναι υψηλότερο από το συνολικό εισόδημα του. Σε αυτή την περίπτωση στο φορολογητέο εισόδημα προστίθεται η διαφορά μεταξύ του τεκμαρτού και πραγματικού εισοδήματος και αυτή φορολογείται, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 34.

2. Το τεκμαρτό εισόδημα υπολογίζεται με βάση τις δαπάνες διαβίωσης του φορολογούμενου και των εξαρτώμενων μελών του, σύμφωνα με τα άρθρα 31 έως και 34.

3. Το «συνολικό εισόδημα» προσδιορίζεται ως το συνολικό ποσό του φορολογητέου εισοδήματος κατά την έννοια του άρθρου 7 που αποκτά ο φορολογούμενος και τα εξαρτώμενα μέλη του από τις τέσσερις κατηγορίες ακαθάριστων εσόδων που αναγνωρίζονται στο άρθρο 7 του Κ.Φ.Ε..

4. Οι διατάξεις του Κεφαλαίου αυτού δεν εφαρμόζονται για τον αλλοδαπό διπλωματικό ή προξενικό εκπρόσωπο, κάθε φυσικό πρόσωπο που εργάζεται σε πρεσβεία, διπλωματική αποστολή, προξενείο ή αποστολή αλλοδαπού κράτους για τη διεκπεραίωση κρατικών υποθέσεων που είναι πολίτης του εν λόγω κράτους και κάτοχος διπλωματικού διαβατηρίου, καθώς και για κάθε φυσικό πρόσωπο που εργάζεται σε θεσμικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή Διεθνούς Οργανισμού που έχει εγκατασταθεί βάσει διεθνούς συνθήκης την οποία εφαρμόζει η Ελλάδα.»

Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32 του ν. 4172/2013 'Δαπάνες απόκτησης περιουσιακών στοιχείων':

«Ως ετήσια δαπάνη του φορολογουμένου, της συζύγου του και των εξαρτώμενων μελών του λογίζονται και τα χρηματικά ποσά που πραγματικά καταβάλλονται για: β) Αγορά επιχειρήσεων ή σύσταση ή αύξηση του κεφαλαίου επιχειρήσεων που λειτουργούν ατομικώς ή με τη μορφή ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης ή ανώνυμης εταιρείας ή περιορισμένης ευθύνης εταιρίας ή ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρίας ή κοινωνίας ή κοινοπραξίας ή αστικής εταιρίας ή αγορά εταιρικών μερίδων και χρεογράφων γενικώς, καθώς και οι καταβολές που πραγματοποιούνται για τα ασφαλιστικά επενδυτικά συμβόλαια, κατά το μέρος που αποτελούν επενδυτικό προϊόν....»

Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 34 του ν. 4172/2013 'Διαφορά εισοδήματος και υπολογισμός του φόρου αυτής':

«1. Η διαφορά που προκύπτει μεταξύ του τεκμαρτού και του συνολικού εισοδήματος κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 30, η οποία προστίθεται στο φορολογητέο εισόδημα, προσδιορίζεται από τη Φορολογική Διοίκηση κατά το ίδιο φορολογικό έτος σύμφωνα με τα οριζόμενα στις επόμενες παραγράφους και φορολογείται:.....

2. Η Φορολογική Διοίκηση κατά τον προσδιορισμό της διαφοράς της προηγούμενης παραγράφου υποχρεούται να λάβει υπόψη τα αναγραφόμενα στη δήλωση χρηματικά ποσά, τα οποία αποδεικνύονται από νόμιμα παραστατικά στοιχεία. Ο φορολογούμενος φέρει το βάρος της απόδειξης για τα ποσά που ιδίως είναι:

α) Πραγματικά εισοδήματα τα οποία αποκτήθηκαν από τον φορολογούμενο, «τη σύζυγο του» και τα εξαρτώμενα μέλη του και τα οποία απαλλάσσονται από το φόρο ή φορολογούνται με ειδικό τρόπο σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Αν τα εισοδήματα αυτά αποκτήθηκαν στην αλλοδαπή, αναγνωρίζονται, εφόσον υπόκεινται σε φόρο εισοδήματος στην Ελλάδα ή απαλλάσσονται νομίμως από αυτόν.

β) Χρηματικά ποσά που δεν θεωρούνται εισόδημα κατά τις ισχύουσες διατάξεις.

γ) Χρηματικά ποσά που προέρχονται από τη διάθεση περιουσιακών στοιχείων.

δ) Εισαγωγή συναλλάγματος που δεν εκχωρείται υποχρεωτικά στην Τράπεζα της Ελλάδος, εφόσον δικαιολογείται η απόκτηση του στην αλλοδαπή.

ε) Δάνεια, τα οποία έχουν ληφθεί και αποδεικνύονται με έγγραφα στοιχεία που φέρουν βέβαιη χρονολογία.

στ) Δωρεά ή γονική παροχή χρηματικών ποσών για την οποία η οικεία φορολογική δήλωση έχει υποβληθεί μέχρι τη λήξη του έτους στο οποίο πραγματοποιήθηκε η σχετική δαπάνη.

ζ) Ανάλωση κεφαλαίου που αποδεδειγμένα έχει φορολογηθεί κατά τα προηγούμενα έτη ή νόμιμα έχει απαλλαγεί από το φόρο.

Για τον προσδιορισμό του κεφαλαίου αυτού ανά έτος, από τα πραγματικά εισοδήματα που έχουν φορολογηθεί ή νόμιμα απαλλαγεί από το φόρο, τα οποία προκύπτουν από συμψηφισμό των θετικών και αρνητικών στοιχείων αυτών, από τα χρηματικά ποσά που ορίζονται στις περιπτώσεις β`, γ`, δ`, ε` και στ` της παραγράφου αυτής και από οποιοδήποτε άλλο ποσό το οποίο αποδεδειγμένα έχει εισπραχθεί, εκπίπτουν οι δαπάνες που προσδιορίζονται στα άρθρα 31 και 32, ανεξάρτητα αν απαλλάσσονται της εφαρμογής των άρθρων αυτών. Αν δεν υπάρχουν δαπάνες με βάση το άρθρο 31 ή αν το ποσό τους είναι μικρότερο από τις τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ προκειμένου για άγαμο και πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ προκειμένου για συζύγους, το ποσό που πρέπει να εκπέσει προσδιορίζεται με βάση την κοινωνική, οικονομική και οικογενειακή κατάσταση των φορολογουμένων και τις αποδεδειγμένες δαπάνες διαβίωσης τους και σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να είναι κατώτερο των τριών χιλιάδων (3.000) και πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ, αντίστοιχα.

Κάθε ποσό που καταβλήθηκε για την απόκτηση των εσόδων των παραπάνω περιπτώσεων τα μειώνει και η διαφορά που προκύπτει λαμβάνεται υπόψη για την κάλυψη ή τον περιορισμό της συνολικής ετήσιας δαπάνης, εκτός αν τα ποσά αυτά έχουν ληφθεί υπόψη κατά τον προσδιορισμό του εισοδήματος του έτους που καταβλήθηκαν και ο φορολογούμενος επικαλείται ανάλωση κεφαλαίου του έτους αυτού.

Για την κάλυψη ή περιορισμό της διαφοράς που προκύπτει κατά την εφαρμογή των διατάξεων αυτής της περίπτωσης δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 10 του ν. 2019/1992 (Α` 34) για τα ποσά των πραγματικών ή τεκμαρτών δαπανών που πραγματοποιούνται από 1.1.1994. Χρηματικά ποσά που έχουν ληφθεί υπόψη από τη δήλωση που, τυχόν, υποβλήθηκε κατά τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 10 του ν. 2019/1992, για την κάλυψη ή τον περιορισμό διαφοράς δαπάνης, αφαιρούνται από το κεφάλαιο που σχηματίζεται από προηγούμενα έτη, όπως αυτό προσδιορίζεται με βάση όσα ορίζονται στα εδάφια δεύτερο, τρίτο και τέταρτο αυτής της περίπτωσης.

3. Για τον προσδιορισμό των κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, η ζημία του ίδιου φορολογικού έτους ή και των προηγούμενων δεν εκπίπτει και δεν μεταφέρεται για συμψηφισμό στα επόμενα φορολογικά έτη.

4. Οι φορολογούμενοι που δεν αναγράφουν ή ανακριβώς αναφέρουν στη δήλωση τα στοιχεία, τα σχετικά με τις δαπάνες απόκτησης περιουσιακών στοιχείων (δαπάνη αγοράς ή ανέγερσης ακινήτων) και τον προσδιορισμό της ετήσιας συνολικής δαπάνης διαβίωσης, υπόκεινται στις κυρώσεις και τα πρόστιμα σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας.»

Επειδή, σύμφωνα με την ΠΟΛ. 1076/2015 με θέμα 'Οδηγίες για την ορθή εφαρμογή του εναλλακτικού τρόπου υπολογισμού της ελάχιστης φορολογίας εισοδήματος (άρθρα 30-34 Ν.4172/13)':

« Άρθρο 32 Δαπάνες απόκτησης περιουσιακών στοιχείων

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού προσδιορίζονται τα χρηματικά ποσά που πραγματικά καταβάλλονται από το φορολογούμενο, τη σύζυγό του και τα εξαρτώμενα μέλη για απόκτηση περιουσιακών στοιχείων και λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό του ετήσιου εισοδήματος. Σημειώνεται ότι οι διατάξεις του άρθρου αυτού εφαρμόζονται μόνο όταν τις οικείες δαπάνες πραγματοποιούν φυσικά πρόσωπα, ως ιδιώτες και όχι στα πλαίσια άσκησης επιχειρηματικής δραστηριότητας όπου οι σχετικές αγορές έχουν καταχωρηθεί στα λογιστικά τους αρχεία. Επίσης λαμβάνονται υπόψη μόνο τα ποσά που πραγματικά καταβάλλονται στο φορολογικό έτος (ποσό δόσης, προκαταβολής κ.τ.λ.) και όχι το συνολικό ποσό της αγοράς που πιθανόν μέρος του να καταβληθεί σε επόμενο φορολογικό έτος.

Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτής της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού, ως ετήσια δαπάνη του φορολογουμένου της συζύγου του και των εξαρτώμενων μελών του λογίζονται τα χρηματικά ποσά που πραγματικά καταβάλλονται, για:

.....β) Αγορά επιχειρήσεων ή σύσταση ή αύξηση του κεφαλαίου επιχειρήσεων που λειτουργούν ατομικώς ή με τη μορφή ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης ή ανώνυμης εταιρείας ή περιορισμένης ευθύνης εταιρίας ή ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρίας ή κοινωνίας ή κοινοπραξίας ή αστικής εταιρίας ή αγορά εταιρικών μερίδων και χρεογράφων γενικώς.

Η διατύπωση της διάταξης αυτής είναι γενική και καταλαμβάνει επομένως κάθε περίπτωση δαπάνης για συμμετοχή σε οποιασδήποτε μορφής εταιρία. Υπάγονται κατ' ακολουθία όλα τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται, ως εισφορά σε νεοϊδρυόμενο νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα, ως κεφάλαιο για την ίδρυση ατομικής επιχείρησης καθώς και τα ποσά για αύξηση κεφαλαίου νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας.

Η ίδια διάταξη ορίζει σαν τεκμαρτή δαπάνη τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται και για την αγορά χρεογράφων γενικά. Διευκρινίζεται ότι στην έννοια των χρεογράφων συμπεριλαμβάνονται οι ομολογίες, τα έντοκα γραμμάτια του Ελληνικού Δημοσίου, τα ομόλογα τραπεζών, τα προθεσμιακά συμβόλαια, τα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης, τα συμβόλαια δικαιωμάτων προαίρεσης, τα μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων, οι μετοχές και γενικά προϊόντα που μπορούν να διαπραγματεύονται στα χρηματιστήρια και στις αγορές. [...]

Άρθρο 34 Διαφορά εισοδήματος και υπολογισμός του φόρου αυτής

Προσαύξηση φορολογητέου εισοδήματος με τη διαφορά λόγω αντικειμενικών δαπανών διαβίωσης και δαπανών απόκτησης

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 34 η διαφορά μεταξύ του συνολικού εισοδήματος που δηλώθηκε από το φορολογούμενο, τη σύζυγο του και τα εξαρτώμενα μέλη και του τεκμαρτού εισοδήματος των άρθρων 31 και 32, όπως η διαφορά αυτή αναμορφώνεται ύστερα από την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 2 αυτού του άρθρου, φορολογείται κατά περίπτωση

Μείωση της διαφοράς

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 34 η Φορολογική Διοίκηση κατά τον προσδιορισμό της διαφοράς, που προκύπτει με βάση τις διατάξεις της παραγράφου 1 του ίδιου άρθρου, υποχρεούται να λάβει υπόψη της τα αναγραφόμενα στη δήλωση χρηματικά ποσά που εισπράχθηκαν και τα οποία αποδεικνύονται με νόμιμα παραστατικά στοιχεία. Αν τα ποσά αυτά έχουν απλώς πιστωθεί, χωρίς να έχουν εισπραχθεί δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη κατά την εφαρμογή, αυτής της περίπτωσης, καθόσον δεν είναι δυνατόν, να χρησιμοποιηθούν εφόσον δεν εισπράχθηκαν.

Ο φορολογούμενος φέρει το βάρος της απόδειξης της συνδρομής των προϋποθέσεων για τα ποσά αυτά που περιορίζουν τη διαφορά μεταξύ συνολικού εισοδήματος και τεκμαρτού εισοδήματος.

Στο νόμο αναφέρονται ενδεικτικά ορισμένες κατηγορίες εισοδημάτων ή εσόδων που περιορίζουν την πιο πάνω διαφορά. Τονίζεται ότι και οποιοδήποτε άλλο έσοδο που δεν αναφέρεται ρητά στο νόμο (π.χ. κέρδη από λαχεία) λαμβάνεται υπόψη, εφόσον αποδεικνύεται η είσπραξη του, η φορολόγηση του ή η απαλλαγή του από τη φορολογία.

Τα ποσά που ιδίως λαμβάνονται υπόψη για την κάλυψη ή τον περιορισμό της υπόψη διαφοράς είναι τα εξής:

γ) Χρηματικά ποσά που προέρχονται από την διάθεση περιουσιακών στοιχείων. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει ο φορολογούμενος που επικαλείται τίμημα από διάθεση περιουσιακού

στοιχείου να αποδεικνύει με επίσημα στοιχεία ότι αυτός είναι ο κύριος του περιουσιακού στοιχείου, καθώς και το τίμημα της πώλησης του στοιχείου αυτού.

ζ) Ανάλωση κεφαλαίου που αποδεδειγμένα έχει φορολογηθεί κατά τα προηγούμενα έτη ή νόμιμα είχε απαλλαγεί από το φόρο.

Ειδικότερα, για τον προσδιορισμό κάθε χρόνο, του κεφαλαίου που μπορεί να επικαλεστεί ο φορολογούμενος, από τα πραγματικά εισοδήματα που έχουν φορολογηθεί ή νόμιμα έχουν απαλλαγεί της φορολογίας καθώς και από τα χρηματικά ποσά που ορίζονται στις περιπτώσεις β', γ', δ', ε', και στ' της παραγράφου 2 του άρθρου 34, καθώς και από οποιαδήποτε άλλο ποσό το οποίο αποδεδειγμένα έχει εισπραχθεί εκπίπτουν οι δαπάνες που προσδιορίζονται στα άρθρα 31 και 32 του ΚΦΕ, ανεξάρτητα αν απαλλάσσονται της εφαρμογής των άρθρων αυτών. Σημειώνουμε ότι δεν υπάγονται οι επιχορηγήσεις που λαμβάνει ο φορολογούμενος λόγω υπαγωγής σε αναπτυξιακό νόμο για πραγματοποίηση επενδύσεων.

Κατά ρητή διατύπωση του νόμου, τα αρνητικά εισοδήματα (ζημίες) πρέπει να συμψηφίζονται με τα θετικά και η αφαίρεση των δαπανών που προσδιορίζονται στα άρθρα 31 και 32 πρέπει να γίνεται έστω και αν ο φορολογούμενος εξαιρείται από αυτά (π.χ. ανάπηρος για τη δαπάνη επιβατικού αυτοκινήτου, που απαλλάσσεται από τα τέλη κυκλοφορίας, αγορά επιβατικού αυτοκινήτου Ι.Χ., ειδικά διασκευασμένου από πρόσωπο με κινητική αναπηρία άνω του 67%).

Διευκρινίζεται ότι τα έτη για τα οποία γίνεται επίκληση με σκοπό την ανάλωση θα πρέπει να είναι συνεχόμενα και να φθάνουν μέχρι το προηγούμενο του κρινόμενου έτους. Το θετικό αλγεβρικό άθροισμα των ετών αυτών θα αποτελέσει το συνολικό κεφάλαιο που σχηματίστηκε αυτά τα έτη. Αν σε κάποιο έτος ο προσδιορισμός του εισοδήματος πραγματοποιηθεί με βάση την τεκμαρτή δαπάνη τότε θεωρείται ότι δεν απομένει κεφάλαιο προς επίκληση για το έτος αυτό (θεωρείται μηδενικό) και δεν επηρεάζει αρνητικά τα θετικά υπόλοιπα των προηγούμενων ετών. Αν όμως σε κάποιο έτος προκύψει αρνητικό υπόλοιπο και υπάρχει απαλλαγή από τις αντικειμενικές δαπάνες των άρθρων 31 και 32 του Κ.Φ.Ε. τότε το έτος αυτό επηρεάζει αρνητικά τα θετικά υπόλοιπα των προηγούμενων ετών.

Στην περίπτωση που δεν υπάρχουν δαπάνες του άρθρου 31 ή αυτές που υπάρχουν είναι μικρότερες των τριών χιλιάδων ευρώ (3.000), προκειμένου για άγαμο, διαζευγμένο ή χήρο και των πέντε χιλιάδων ευρώ (5.000), προκειμένου για συζύγους, κατά τον προσδιορισμό κεφαλαίου προηγούμενων ετών θα αφαιρούνται ποσά που θα προσδιορίζονται με βάση την κοινωνική, οικονομική και οικογενειακή κατάσταση των φορολογουμένων και τις αποδεδειγμένες δαπάνες διαβίωσης. Τα ποσά αυτά σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να είναι κατώτερα των τριών χιλιάδων (3.000) και πέντε χιλιάδων ευρώ (5.000) αντίστοιχα.

Περαιτέρω, με τις ισχύουσες διατάξεις δεν προβλέπεται χρονικός περιορισμός για την κάλυψη των δαπανών με ανάλωση κεφαλαίου, συνεπώς για την κάλυψη της διαφοράς μπορεί να γίνει επίκληση ανάλωσης κεφαλαίου οσωνδήποτε προηγούμενων ετών. Τα εκκαθαριστικά σημειώματα για φορολογικά έτη για τα οποία έχει συμπληρωθεί ο χρόνος παραγραφής αποτελούν πλήρη απόδειξη για τα αναγραφόμενα σε αυτά ποσά χωρίς να απαιτείται η προσκόμιση λοιπών δικαιολογητικών. Τα δεδομένα φορολογικών δηλώσεων που δεν αναγράφονται στο εκκαθαριστικό λαμβάνονται υπ' όψη μόνο μετά από διασταύρωση.

Επίσης, στην περίπτωση που φορολογούμενος επικαλείται κεφάλαια προηγούμενων φορολογικών ετών με σκοπό την ανάλωση και τελικά δεν χρησιμοποιηθούν ή χρησιμοποιηθεί ένα μέρος αυτών, θεωρούνται αδιάθετα και μπορούν να χρησιμοποιηθούν μελλοντικά ως κεφάλαια για κάλυψη προστιθέμενης διαφοράς τεκμηρίου.

Μείωση των ποσών κεφαλαίου με δαπάνες απόκτησής τους.

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 34 κάθε ποσό που καταβλήθηκε για την απόκτηση των εσόδων που αναφέρονται στις περιπτώσεις της ίδιας παραγράφου τα μειώνει

και το υπόλοιπο που προκύπτει είναι αυτό που περιορίζει ή καλύπτει τη συνολική ετήσια δαπάνη. Για παράδειγμα, το έσοδο από την πώληση αυτοκινήτου θα πρέπει να είναι μειωμένο με το κόστος αγοράς του αν είχε αγοραστεί ή με το φόρο δωρεάς αν είχε αποκτηθεί από δωρεά ή το φόρο κληρονομιάς αν είχε αποκτηθεί με κληρονομιά. Θεμελιώδης αρχή για την κάλυψη ή τον περιορισμό δαπάνης με χρηματικά ποσά που προέρχονται από τη διάθεση περιουσιακών στοιχείων είναι να μη γίνεται ξανά επίκληση κάποιου ποσού. [.....]

Κυρώσεις για την ανακριβή αναγραφή στοιχείων σχετικά με τον με τον προσδιορισμό, περιορισμό, ή κάλυψη του τεκμαρτού εισοδήματος.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 4 ορίζεται ότι σε περίπτωση ανακριβούς αναγραφής των στοιχείων που λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό του τεκμαρτού εισοδήματος, προβλέπονται κυρώσεις σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας.»

Επειδή σύμφωνα με την ΔΕΑΦ Α 1144110 ΕΞ 2015/5.11.15 της ΓΓΔΕ:

«Α' Ανάλωση κεφαλαίου προηγούμενων ετών

3.....Από την 1 Ιανουαρίου 2014 και μετά, ισχύουν οι διατάξεις των άρθρων 30, 31, 32, 33 και 34 του ν. 4172/2013 (ΦΕΚ 167 Α') όπως αυτές έχουν ερμηνευτεί με την ΠΟΛ.1076/26.3.2015. Συγκεκριμένα οι διατάξεις περί ανάλωσης κεφαλαίου αναφέρονται στην περίπτωση ζ', της παρ. 2 του άρθρου 34 του ν. 4172/2013, ερμηνεύθηκαν με την ΠΟΛ.1076/26.3.2015 και δεν έχουν διαφοροποιηθεί σε σχέση με τις διατάξεις που ίσχυαν με τον ν. 2238/1994. ...»

Επειδή, σύμφωνα με την Ε. 2137/2019 Εγκύκλιο της ΑΑΔΕ με θέμα 'Διευκρινίσεις για θέματα ανάλωσης κεφαλαίου προηγούμενων ετών για τις ανάγκες εφαρμογής της περίπτωσης ζ' της παραγράφου 2 του άρθρου 34 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος':

«Με αφορμή ερωτήματα που έχουν υποβληθεί στην υπηρεσία μας, αναφορικά με το πιο πάνω θέμα, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

1. Σύμφωνα με τις διατάξεις της περ. ζ' της παρ. 2 του άρθρου 34 του ν. 4172/2013, η διαφορά που προκύπτει μεταξύ του τεκμαρτού και του συνολικού εισοδήματος του φορολογούμενου σε ένα φορολογικό έτος μειώνεται κατά το ποσό που αναλογεί σε κεφάλαιο σχηματισθέν και μη αναλωθέν, το οποίο αποδεδειγμένα έχει φορολογηθεί κατά τα προηγούμενα έτη ή νόμιμα έχει απαλλαγεί από τον φόρο. Για τον προσδιορισμό του κεφαλαίου αυτού ανά έτος, από τα πραγματικά εισοδήματα που έχουν φορολογηθεί ή νόμιμα απαλλαγεί από τον φόρο και τα οποία προκύπτουν από συμψηφισμό των θετικών και αρνητικών στοιχείων αυτών, από τα χρηματικά ποσά που ορίζονται στις περιπτώσεις β', γ', δ', ε', και στ' της παραγράφου αυτής και από οποιοδήποτε άλλο ποσό το οποίο αποδεδειγμένα έχει εισπραχθεί, εκπίπτουν οι δαπάνες που προσδιορίζονται στα άρθρα 31 και 32 του ν.4172/2013, ανεξάρτητα από το αν ο φορολογούμενος απαλλάσσεται της εφαρμογής των άρθρων αυτών. Ο φορολογούμενος φέρει το βάρος της απόδειξης για τα ποσά αυτά. Κάθε ποσό που καταβλήθηκε για την απόκτηση των εσόδων των παραπάνω περιπτώσεων τα μειώνει και η διαφορά που προκύπτει λαμβάνεται υπόψη για την κάλυψη ή τον περιορισμό της συνολικής ετήσιας δαπάνης, εκτός αν τα ποσά αυτά έχουν ληφθεί υπόψη κατά τον προσδιορισμό του εισοδήματος του έτους που καταβλήθηκαν και ο φορολογούμενος επικαλείται ανάλωση κεφαλαίου του έτους αυτού.

2. Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι σε περίπτωση διάθεσης περιουσιακών στοιχείων, (όπως η περίπτωση πώλησης ακινήτου) για τα οποία κατά το έτος απόκτησής τους ίσχυε το τεκμήριο απόκτησης, εφόσον για τον προσδιορισμό κεφαλαίου προηγούμενων ετών χρησιμοποιείται το έτος διάθεσης του περιουσιακού στοιχείου, τότε θα συμπεριληφθεί ολόκληρο το ποσό της πώλησης στην ανάλωση και όχι μόνο το κέρδος από την πώληση αυτή.

Αν τα έτη στα οποία ανατρέχει ο φορολογούμενος προκειμένου να σχηματίσει κεφάλαιο για ανάλυση είναι παραγεγραμμένα, και σε αυτά συμπεριλαμβάνεται και το έτος διάθεσης του περιουσιακού στοιχείου, τότε λαμβάνεται υπόψη το ποσό που εισπράχθηκε και το οποίο προκύπτει είτε από δήλωση φορολογίας εισοδήματος είτε από τα κατάλληλα νόμιμα δικαιολογητικά, εφόσον ο φορολογούμενος δεν είχε υποχρέωση αναγραφής του ποσού που εισέπραξε στη φορολογική του δήλωση. Τα ανωτέρω ισχύουν για όλες τις περιπτώσεις εισοδημάτων, τα οποία στο παρελθόν είτε ήταν αφορολόγητα είτε φορολογούνταν κατ' ειδικό τρόπο (τόκοι, πώληση εισηγμένων μετοχών). Σε περίπτωση που τα περιουσιακά στοιχεία έχουν περιέλθει στο φορολογούμενο από χαριστική αιτία ή κληρονομιά, ισχύουν τα όσα αναφέρονται στην ΠΟΛ.1076/2015 εγκύκλιο).

Επειδή, σύμφωνα με την ΠΟΛ. 1041/2016 'Τύπος και περιεχόμενο της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων, φορολογικού έτους 2015, των λοιπών εντύπων και των δικαιολογητικών εγγράφων που υποβάλλονται με αυτή':

«... Άρθρο 4

...Πίνακας 6 (Πρόσθετα πληροφοριακά στοιχεία)

....γ. Στους κωδικούς 781–782, συμπληρώνονται τα ποσά που δεν αποτελούν εισόδημα και εμφανίζεται ομοίως πίνακας για την ανάλυσή τους.

- Εφάπαξ ταμείων πρόνοιας και ασφαλιστικών οργανισμών.
- Διάθεση περιουσιακών στοιχείων.
- Εισαγωγή συναλλάγματος από κατοίκους αλλοδαπής.
- Δάνεια.
- Κληρονομίες.
- Δωρεές ή γονικές παροχές χρηματικών ποσών (δωρεοδόχος).
- Κέρδη από λαχεία, ΠΡΟΠΟ, ΛΟΤΤΟ κλπ.
- Επίδομα αλλοδαπής.
- Αποζημίωση για ηθική βλάβη.
- Υποτροφίες.
- Λοιπές περιπτώσεις.»

Επειδή, σύμφωνα με τις οδηγίες συμπλήρωσης φορολογικών δηλώσεων - Φορολογικού έτους 2015: «.....ΠΙΝΑΚΑΣ Δ1: ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ, ΤΟΚΟΙ, ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

....Κωδικοί 667-668

Τόκοι (προ φόρου) ημεδαπής προέλευσης.

Δηλώνονται οι τόκοι που αποκτώνται από οποιαδήποτε αιτία, πχ τόκοι τραπεζικών καταθέσεων, τόκοι δανεισμού, τόκοι που επιδικάστηκαν κλπ , πριν από την αφαίρεση του φόρου 15%.

Κωδικοί 669-670

Τόκοι (προ φόρου) αλλοδαπής προέλευσης.

Δηλώνονται, όπως παραπάνω, οι τόκοι που αποκτώνται στο εξωτερικό.

[...]

Γ. ΕΤΗΣΙΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΙΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΟΥ ΚΑΤΕΒΛΗΘΗΣΑΝ

.....Κωδικοί 743-744

Συμπληρώνεται το συνολικό ποσό που καταβάλατε (σε μετρητά) το 2015 για αγορά επιχειρήσεων ή σύσταση ή αύξηση του κεφαλαίου επιχειρήσεων που λειτουργούν ατομικώς ή με τη μορφή ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης ή ανώνυμης εταιρείας ή περιορισμένης ευθύνης εταιρίας ή ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρίας ή κοινωνίας ή κοινοπραξίας ή αστικής εταιρίας ή αγορά εταιρικών μερίδων και χρεογράφων γενικώς.

ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΤΑΙ ότι, στην έννοια των χρεογράφων συμπεριλαμβάνονται οι μετοχές, οι ομολογίες, τα έντοκα γραμμάτια του Ελληνικού Δημοσίου, τα ομόλογα τραπεζών, τα προθεσμιακά συμβόλαια, τα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης, τα συμβόλαια δικαιωμάτων προαίρεσης, τα μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων, οι μετοχές και γενικά προϊόντα που μπορούν να διαπραγματεύονται στα χρηματιστήρια και στις αγορές.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΠΙΝΑΚΑ 6: ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ - ΠΟΣΑ ΠΟΥ ΜΕΙΩΝΟΥΝ ΤΗΝ ΕΤΗΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ

Κωδικοί 781-782

Στους κωδικούς 781-782, συμπληρώνονται τα ποσά που δεν αποτελούν εισόδημα και εμφανίζεται ομοίως πίνακας για την ανάλυσή τους.

- > Εφάπαξ ταμείων πρόνοιας και ασφαλιστικών οργανισμών
- > Διάθεση περιουσιακών στοιχείων
- > Εισαγωγή συναλλάγματος από κατοίκους αλλοδαπής
- > Δάνεια
- > Κληρονομίες
- > Δωρεές ή γονικές παροχές χρηματικών ποσών(δωρεοδόχος)
- > Κέρδη από λαχεία, ΠΡΟΠΟ, ΛΟΤΤΟ κλπ
- > Επίδομα αλλοδαπής
- > Αποζημίωση για ηθική βλάβη
- > Υποτροφίες
- > Λοιπές περιπτώσεις»

Επειδή, εν προκειμένω, κατόπιν της από 2.2.2024 Πορισματικής Έκθεσης του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Ερευνών Οικονομικού Εγκλήματος (αριθ. Πρωτ. ΕΜΠ/15.2.2024 διαβιβαστικό ΚΕΦΟΜΕΠ), και σύμφωνα με την υπό κρίση έκθεση ελέγχου του ΚΕΦΟΜΕΠ, ο προσφεύγων προέβη στο φορολογικό έτος 2015 σε αγορές αμοιβαίων κεφαλαίων συνολικού ποσού 4.900.000,00 €, που αποτελούν τεκμήριο βάσει των διατάξεων της περ. β' της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4172/2013 και δεν είχαν καταχωριστεί στην δήλωση φόρου εισοδήματος του οικείου έτους (κωδ. 743). Δεδομένου ότι οι συνολικές τεκμαρτές δαπάνες ύψους 4.911.310,25 € (δαπάνες αρ. 31 ΚΦΕ ποσού 4.900.000,00 € και αντικειμενικές δαπάνες αρ. 31 ΚΦΕ ποσού 11.310,25 €) υπερέβαιναν τα δηλωθέντα εισοδήματα ύψους 32.345,39 €, και λαμβάνοντας υπόψη το προσδιορισθέν από τον έλεγχο διαθέσιμο προς ανάλωση κεφάλαιο προηγούμενων ετών ύψους 2.790.023,32 €, προέκυψε βάσει ελέγχου προστιθέμενη διαφορά δαπανών ύψους 2.118.715,02 €.

Κατόπιν των ανωτέρω προέκυψε βάσει ελέγχου διαφορά φόρου εισοδήματος ύψους 875.903,24 €.

Επειδή, η διαφορά φόρου εισοδήματος φορολογικού έτους 2015 που προέκυψε από τον διενεργηθέντα έλεγχο, ύψους 875.903,24 €, υπερβαίνει το όριο των 100.000,00 € των διατάξεων του άρθρου 66 του ν. 4174/2013, και συνεπώς στην υπό κρίση περίπτωση υφίσταται φοροδιαφυγή κατά την έννοια των ως άνω διατάξεων, και έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της παρ. 27 του άρθρου 66 του ν.4646/2019 περί δεκαετούς προθεσμίας παραγραφής στις περιπτώσεις φοροδιαφυγής φορολογικού έτους 2015.

Ως εκ τούτου, ο ισχυρισμός του προσφεύγοντος ότι το δικαίωμα του Δημοσίου για τον καταλογισμό φόρου εισοδήματος στο υπό κρίση φορολογικό έτος 2015 έχει παραγραφεί είναι απορριπτός ως αβάσιμος.

Επειδή, οι εν λόγω αγορές αμοιβαίων κεφαλαίων αποτελούν τεκμήριο βάσει των διατάξεων της περ. β' της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4172/2013, καθώς όπως ορίζεται με τις ανωτέρω διατάξεις στην τεκμαρτή δαπάνη περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, και τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται για την αγορά χρεογράφων γενικά. Όπως, δε, διευκρινίστηκε με την ΠΟΛ. 1076/2015 στην έννοια των χρεογράφων συμπεριλαμβάνονται μεταξύ άλλων, τα μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων. Συνεπώς, η αγορά αμοιβαίων κεφαλαίων αποτελεί σε κάθε περίπτωση τεκμήριο του άρθρου 32 του ν. 4172/2013, και ο περί του αντιθέτου ισχυρισμός είναι απορριπτέος ως αβάσιμος.

Επειδή, περαιτέρω, ο προσφεύγων επικαλείται ότι εσφαλμένα ο έλεγχος χαρακτήρισε ως αντικειμενική δαπάνη αποκτήσης περιουσιακού στοιχείου την αγορά των υπό κρίση αμοιβαίων κεφαλαίων καθώς δεν αποτελεί πρωτογενή ενέργεια, αλλά απλή μεταβολή της σύνθεσης της περιουσίας του, ήτοι πρόκειται για μετατροπή προθεσμιακών καταθέσεων σε αμοιβαίο κεφάλαιο και σε κάθε περίπτωση επικαλείται ότι η αγορά των αμοιβαίων κεφαλαίων καλύπτεται από τα χρήματα που προήλθαν από τη ρευστοποίηση των προθεσμιακών καταθέσεων στο κρινόμενο φορολογικό έτος 2015. Προς τεκμηρίωση του ισχυρισμού του επικαλείται την ΠΟΛ 1228/2014 στην οποία αναφέρεται ότι η μεταβολή της σύνθεσης της περιουσίας δεν σημαίνει απαραίτητα και την προσαύξησή της.

Ωστόσο ο εν λόγω ισχυρισμός απορρίπτεται ως αβάσιμος διότι:

α) με την εν λόγω εγκύκλιο (ΠΟΛ.1228/2014) παρασχέθηκαν οδηγίες για τον χειρισμό των υποθέσεων φορολογουμένων που αποστέλλουν εμβάσματα στο εξωτερικό κατά τα έτη 2009-2011, με την οποία διευκρινίστηκε ότι δεν αποτελεί απαραίτητα προσαύξηση περιουσίας που προέρχεται από άγνωστη ή μη διαρκή ή μη σταθερή πηγή ή αιτία (παρ. 3 του άρθρου 48 του ν.2238/1994) η μεταβολή της σύνθεσης της περιουσίας (π.χ. η αποστολή εμβάσματος που καλύπτεται από εκποίηση περιουσιακού στοιχείου) και σε καμία περίπτωση δεν αφορά τις ειδικές διατάξεις των άρθρων 30, 32, και 34 του ΚΦΕ περί τεκμηρίων απόκτησης περιουσιακών στοιχείων. Εξάλλου, σημειώνεται ότι σε πολλές περιπτώσεις η απόκτηση ενός περιουσιακού στοιχείου επιφέρει μεταβολή της σύνθεσης της περιουσίας του προσώπου (π.χ. η αγορά ενός ακινήτου επιφέρει μείωση των τραπεζικών διαθεσίμων του προσώπου).

β) για τον υπολογισμό των τεκμηρίων λαμβάνεται υπόψη όχι το σύνολο του ποσού της ρευστοποίησης των προθεσμιακών καταθέσεων **αλλά το έσοδο** που προκύπτει από τη ρευστοποίηση τους που είναι οι τόκοι. Εν προκειμένω για την κάλυψη του εν λόγω τεκμηρίου, ο έλεγχος συμπεριέλαβε τα δηλωθέντα ποσά στον **κωδ. 667** (τόκοι ημεδαπής προέλευσης) και **κωδ. 669** (τόκοι αλλοδαπής προέλευσης), ύψους 5.941,37 € και 5.989,26 €, αντίστοιχα, στα εισοδήματα του προσφεύγοντος που για το φορολογικό έτος 2015 ανήλθαν στα 32.345,39€

Επειδή, με την υπό κρίση προσφυγή προβάλλεται ο ισχυρισμός ότι το τεκμήριο για την υπό κρίση αγορά αμοιβαίων κεφαλαίων καλύπτεται από τα τραπεζικά διαθέσιμα κατά την 31.12.2013, ήτοι σε χρόνο που είχε παραγραφεί το δικαίωμα του Δημοσίου προς επιβολή φόρου, επικαλούμενος προς τούτο την ΠΟΛ 1033/2013.

Ωστόσο, η επικαλούμενη από τον προσφεύγοντα ως άνω εγκύκλιο αφορά την παροχή διευκρινίσεων για την εφαρμογή των διατάξεων της παρ.3 του άρθρου 48 του ν.2238/1994, όπως ίσχυε στο πλαίσιο χειρισμού των υποθέσεων φορολογουμένων που αποστέλλουν εμβάσματα στο εξωτερικό κατά τα έτη 2009-2011, και σε καμία περίπτωση δεν αφορά τις ειδικές διατάξεις των άρθρων 30, 32, και 34 του ΚΦΕ περί τεκμηρίων απόκτησης περιουσιακών στοιχείων. Περαιτέρω, στις προαναφερθείσες διατάξεις των άρθρων 30 και 34 του ΚΦΕ, σαφώς αναφέρεται ότι κατά τον προσδιορισμό της διαφοράς μεταξύ του τεκμαρτού και πραγματικού εισοδήματος, η Φορολογική Διοίκηση υποχρεούται να λάβει υπόψη τα αναγραφόμενα στη

φορολογική δήλωση χρηματικά ποσά, τα οποία αποδεικνύονται από νόμιμα παραστατικά στοιχεία και ιδίως ποσά που αφορούν στις περιπτώσεις των διατάξεων της παρ. 2 α-ζ του άρθρου 34 του ΚΦΕ (Πραγματικά εισοδήματα τα οποία απαλλάσσονται από το φόρο ή φορολογούνται με ειδικό τρόπο, Χρηματικά ποσά που προέρχονται από τη διάθεση περιουσιακών στοιχείων, Εισαγωγή συναλλάγματος, Δάνεια, Δωρεά ή γονική παροχή χρηματικών ποσών, Ανάλωση κεφαλαίου που αποδεδειγμένα έχει φορολογηθεί κατά τα προηγούμενα έτη ή νόμιμα έχει απαλλαγεί από το φόρο). Τα υπόλοιπα των τραπεζικών λογαριασμών την 31/12/2013 αφενός αντιστοιχούν σε χρόνους των οποίων τα εισοδήματα έχουν ληφθεί υπόψη για τον προσδιορισμό του διαθέσιμου κεφαλαίου προς ανάλωση, αφετέρου ο προσδιορισμός του διαθέσιμου κεφαλαίου προς ανάλωση για την κάλυψη της διαφοράς τεκμηρίων γίνεται αποκλειστικά σύμφωνα με τον τρόπο που ορίζεται στις προαναφερθείσες διατάξεις της παρ.2ζ του άρθρου 34 του ΚΦΕ, χωρίς στον προσδιορισμό αυτό να λαμβάνονται υπόψη υπόλοιπα των τραπεζικών διαθεσίμων.

Συνεπώς, ο ως άνω ισχυρισμός του προσφεύγοντος περί κάλυψης του τεκμηρίου για την υπό κρίση αγορά αμοιβαίων κεφαλαίων από τα τραπεζικά διαθέσιμα κατά την 31.12.2013 βάσει της ΠΟΛ 1033/2013 είναι απορριπτέος ως αβάσιμος.

Επειδή, ο προσφεύγων επικαλείται ότι κατά τον προσδιορισμό από τον έλεγχο του μη αναλωθέντος κεφαλαίου προηγούμενων ετών, εσφαλμένα ο έλεγχος στη χρήση 2003 συνυπολόγισε μόνο τα κέρδη από την πώληση ομολόγων και αμοιβαίων κεφαλαίων και δεν συνυπολόγισε, όπως ισχυρίζεται ότι προβλέπεται από τις ισχύουσες διατάξεις, το συνολικό ποσό ύψους 3.206.730,85 € που αφορά το σύνολο του ποσού που εισπράχθηκε από την πώληση των εν λόγω ομολόγων και αμοιβαίων κεφαλαίων.

Ωστόσο, σύμφωνα με την Ε. 2137/2019, κατά τον προσδιορισμό του μη αναλωθέντος κεφαλαίου προηγούμενων ετών λαμβάνεται υπόψη ολόκληρο το ποσό της πώλησης στην ανάλωση και όχι μόνο το κέρδος από την πώληση αυτή στην περίπτωση διάθεσης περιουσιακών στοιχείων, όταν κατά το έτος απόκτησής τους ίσχυε το τεκμήριο απόκτησης, και εφόσον για τον προσδιορισμό κεφαλαίου προηγούμενων ετών χρησιμοποιείται το έτος διάθεσης του περιουσιακού στοιχείου. Εξάλλου, **θεμελιώδης αρχή για την κάλυψη ή τον περιορισμό δαπάνης με χρηματικά ποσά που προέρχονται από τη διάθεση περιουσιακών στοιχείων είναι να μη γίνεται ξανά επίκληση κάποιου ποσού.**

Εν προκειμένω, ο προσφεύγων επικαλείται την είσπραξη α. ποσού ύψους 1.818.479,50 € από την πώληση ομολόγου στις 04-06-2003 που αποκτήθηκε στις 20-11-1998, β. ποσού ύψους 295.000,00 € από την πώληση του ομολόγου στις 15-02-2003 που αποκτήθηκε στις 15-02-1999, γ. ποσού ύψους 170.631,40 € από την πώληση του αμοιβαίου κεφαλαίου PUR-..... στις 08-01-2003 που αποκτήθηκε στις 24-12-2002, δ. ποσού ύψους 517.750,00 € από την πώληση του αμοιβαίου κεφαλαίου στις 21-05-2003 που αποκτήθηκε στις 27-05-2002, ε. ποσού ύψους 151.685,83 € από την πώληση του αμοιβαίου κεφαλαίου στις 03-04-2003 που αποκτήθηκε στις 06-12-2002, και στ. ποσού ύψους 253.184,12 € από την πώληση του αμοιβαίου κεφαλαίου στις 21-01-2003 που αποκτήθηκε στις 20-11-2002. Σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 17 και 18 του ν. 2238/1994, κατά τον χρόνο απόκτησης των ως άνω ομολόγων και αμοιβαίων κεφαλαίων η αγορά αυτών δεν αποτελούσε τεκμήριο. Ως εκ τούτου, σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις, στο διαθέσιμο προς ανάλωση κεφάλαιο προηγούμενων ετών δεν συμπεριλαμβάνεται ολόκληρο το ποσό που εισπράχθηκε από την πώληση των ως άνω ομολόγων και αμοιβαίων κεφαλαίων **αλλά μόνο το τυχόν κέρδος από την πώλησή τους,** και οι περί του αντιθέτου ισχυρισμοί είναι απορριπτέοι ως αβάσιμοι. Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με την υποβληθείσα δήλωση φόρου εισοδήματος οικονομικού έτους 2004 στον κωδικό 659 (στον οποίο καταχωρούνταν όλα τα χρηματικά ποσά τα οποία

φορολογούνται με ειδικό τρόπο, μεταξύ άλλων, τόκοι καταθέσεων τραπεζών, τόκοι έντοκων γραμματίων, τόκοι ομολόγων κλπ) έχει δηλωθεί ποσό ύψους 191.626,82 € το οποίο έχει συνυπολογιστεί από τον έλεγχο για τον προσδιορισμό του μη αναλωθέντος κεφαλαίου προηγούμενων ετών.

Σε κάθε περίπτωση, το προσδιορισθέν από τον έλεγχο διαθέσιμο προς ανάλωση κεφάλαιο προηγούμενων ετών ελήφθη υπόψη για την κάλυψη του τεκμηρίου της υπό κρίση αγοράς αμοιβαίων κεφαλαίων.

Επειδή, περαιτέρω, ως προς την κάλυψη του υπό κρίση τεκμηρίου αγοράς αμοιβαίων κεφαλαίων από κεφάλαιο προηγούμενων ετών, ο προσφεύγων επικαλείται την από 20.6.2024 έκθεση πραγματογνωμοσύνης του

Όπως προκύπτει από την εν λόγω έκθεση, το κεφάλαιο προηγούμενων ετών προσδιορίστηκε με τρεις μεθόδους α. με αναγωγή των δηλωθέντων τόκων το έτος 2013 σε εκτίμηση του κεφαλαίου που αντιστοιχούν οι εν λόγω τόκοι, β. με συνυπολογισμό των εισοδημάτων του προσφεύγοντος τα έτη 2004-2012 και των υπολοίπων των τραπεζικών λογαριασμών και των λοιπών χρηματοοικονομικών προϊόντων του προσφεύγοντος την 31.12.2003, και γ. βάσει των δεδομένων των βιβλίων εσόδων εξόδων της επιχ. δραστηριότητας του προσφεύγοντος ως ηλεκτρολόγου από το 1976 έως το 2013.

Ωστόσο, οι ανωτέρω μέθοδοι δεν προβλέπονται από τις ισχύουσες διατάξεις του άρθρου 34 του ΚΦΕ και τις σχετικές οδηγίες, βάσει των οποίων προσδιορίζεται το μη αναλωθέν κεφάλαιο προηγούμενων ετών, που ο φορολογούμενος δύναται να επικαλεσθεί για την κάλυψη των τεκμηρίων των άρθρων 31 και 32 του ΚΦΕ. Ως εκ τούτου ο σχετικός ισχυρισμός είναι απορριπτέος ως αβάσιμος.

Επειδή, ως προς τον ισχυρισμό περί κάλυψης του τεκμηρίου με τις ρευστοποιήσεις των επενδυτικών προϊόντων που επικαλείται με τις προσκομισθείσες κινήσεις τραπεζικών λογαριασμών στη (σχετ. 10, 11 έγγραφα προσφυγής) κατά το κρινόμενο φορολογικό έτος 2015.

Ωστόσο, στην υποβληθείσα δήλωση φόρου εισοδήματος φορολογικού έτους 2015 δεν έχουν καταχωριστεί στον κωδ. 781 ποσά που προέχονται από διάθεση περιουσιακών στοιχείων.

Περαιτέρω, όπως προκύπτει από το από 12.11.2024 έγγραφο συμπληρωματικών απόψεων του ΚΕΦΟΜΕΠ, οι επικαλούμενες ρευστοποιήσεις αφορούν προθεσμιακές καταθέσεις και ομόλογα.

Όσον αφορά τις προθεσμιακές καταθέσεις, σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, στην οικεία δήλωση καταχωρούνται οι **σχετικοί τόκοι που αποκτήθηκαν**, και εν προκειμένω οι δηλωθέντες τόκοι έχουν συνυπολογιστεί στα δηλωθέντα εισοδήματα για την κάλυψη του τεκμηρίου και όχι το συνολικό ποσό της ρευστοποίησης. Όσον αφορά τις ρευστοποιήσεις ομολόγων, σύμφωνα με το ανωτέρω έγγραφο, τα εν λόγω ομόλογα έχουν αγοραστεί σε χρόνο προγενέστερο του ελέγχου, **δεν είχαν αποτελέσει τεκμήριο κατά την αγορά τους**, και συνεπώς στην οικεία δήλωση καταχωρούνται οι σχετικοί τόκοι και τα τυχόν κέρδη από την αγοροπωλησία τους. Σε κάθε περίπτωση, οι δηλωθέντες τόκοι έχουν συνυπολογιστεί στα δηλωθέντα εισοδήματα για την κάλυψη του τεκμηρίου.

Ως εκ τούτου ο ανωτέρω ισχυρισμός είναι απορριπτέος ως αβάσιμος.

Επειδή οι διαπιστώσεις του ελέγχου, όπως αυτές καταγράφονται στην ως άνω Έκθεση Ελέγχου, επί της οποίας εδράζεται η προσβαλλόμενη πράξη, κρίνονται βάσιμες, αποδεκτές και πλήρως αιτιολογημένες, η υπό κρίση ενδικοφανής προσφυγή πρέπει να απορριφθεί.

Α π ο φ α σ ί ζ ο υ μ ε

Την απόρριψη της από **4.7.2024** και με αριθμό πρωτοκόλλου ενδικοφανούς προσφυγής του....., ΑΦΜ και την επικύρωση τηςπράξης διορθωτικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος φορολογικού έτους 2015 του Προϊσταμένου του ΚΕΦΟΜΕΠ.

Οριστική συνολική φορολογική υποχρέωση - καταλογιζόμενο ποσό με βάση την παρούσα απόφαση της Υπηρεσίας μας:

Φορολογικό έτος 2015

ΕΙΣΟΔΗΜΑ

(...../30.5.2024)

	Βάσει Ελέγχου/ΔΕΔ
Διαφορά φόρου	875.903,24
Πρόστιμο του άρθρου 54 του ν. 5104/2024	437.951,62
Σύνολο για Καταβολή	1.313.854,86

Εντελλόμεθα όπως αρμόδιο όργανο κοινοποιήσει με τη νόμιμη διαδικασία την παρούσα απόφαση στο προσφεύγον.

Ακριβές Αντίγραφο

**Με εντολή του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης
Επίλυσης Διαφορών
Η Προϊστάμενη της
Υποδιεύθυνσης Επανεξέτασης
α/α**

**Ο/Η Υπάλληλος του Τμήματος
Διοικητικής Υποστήριξης**

Χ. ΠΑΣΧΑΛΗΣ

Σ η μ ε ί ω σ η : Κατά της απόφασης αυτής επιτρέπεται η άσκηση προσφυγής ενώπιον των αρμόδιων Διοικητικών Δικαστηρίων εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίησή της.